

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesre 1 frt 50 kr.
Külső ár 15 krajczár.
Előfizetési cseppán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:

Öt hasábos petitsor 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.
Nyilvántartó garmond sora 20 kr. — Nagyobb és többzori hirdetések
juttatásos eszközöknek.

A lap szellemi részére s a nyilvántartó részére minden
közlemények s szerkesztési költségek.

Előfizetési pénzek, reklamációk, s hirdetések
a kiadóhivatalnál.

B.-Gyarmat, augusztus 16.

A köznép művelődése érdekében írjuk e sorokat. Korunk főtörékvése közt a nép művelődésének eszközlése főtényezőként szerepel. Nagy Széchényink szavai nem hangzanak el a pusztában, midőn állítá: „a népet, hogy megérjék a szabadságra, nevelni kell.” Evégett az állami intézkedés is sarkpontul felállította: „A tanító tegyen ereje szerint, a nép művelődéséért.” A tanítói képesség kifejtése végett pedig pótanfolyamok vannak nyitva, és az eként többoldalú műveltségre szert tettek a nép közé szíjjel bocsátatnak — apostolkodni. Hát hiszen már kerékvágásba is jöttek jórészen a tanítók, csak hogy utjuk feneketlen sár, szekerek kerekei és tengelyei kenetlenek, minden szorgalmuk dacára is lassan haladhatnak. Félt, hogy sok szép erő s ész, megfenekelve útján, kárba vész, ha népnevelési munkálataink érdekei a mostani állásponton hagyatnak.

A népelet haladási korát mindenesetre folytonosan emelni s munkálni kell fokról-fokra, különben az érette tett eddigi áldozatok kívánt gyümölcsözést nem fognak eredményezni. Ami eredményt észlelnénk, azt is a közönyösség temeti árai alá. Hogy a nép művelődésének fokozatos emelésén komoly, buzgó honfiak iparkodnak, az tagadhatatlan, mit bizonyít a népkönyvtárak s népnevelési egyletek felállításai és a kisedővők terjesztésének eszméje.

De hát mily eredményt látunk ezek körül? sóhajtván mondhatjuk: vajmi keveset!.. És miért? Azért, mert hiányzik népeletünk-ből azon rugó, mely a közönyösség jégkérget iparkodónak szíjjal törni. A magára hagyatott köznép életében egyes falusi előjáró műveltsége vagy műveletlenségétől függ a községek szellemi emelkedése vagy süllyedése. Ha valamelyik községi előjáró lelkesülni tud, tenni képes vagy bátor, községében pap és tanító értelmi fényökkel üdvöt árasztanak; de ha álnok, durva szellemű ember ragadja kezébe a hatalmat vagy erélytelen, gyenge akaratu embert ér a sor hivatalviselésre, a jó törekvések háttérbe szoríttatnak, a rendetlenségek pedig fényre derülnek.

Ismerek községeket, hol a köznépek meglepő értelemmel s szellemi érzéssel bírnak, az olykori olvasgatás, tanulás, öregjeinek is kedves foglalkozása; munkáiban rendes, gondos, jóléte kis birtoka mellett is tűrhető; ez azért van, mert előjárói a munkás tanítóval egyetértőleg működtek. Ismerek községet, hol a műveltség szellemi fölényére kevés vagy semmi súlyt nem fektetnek az előjárók, sőt a bünt palástolják, a büntény elkövetőit dicőrekes bátorságnak emlegetik! itt szégyenlik a tanulást, sőt megvetik, egyesek szép birtokuk mellett is tengéletet ölnek.

Olvassuk, Amerikában a kitapasztalt becsületes és jó lelkiismerettel bíró embert nevezik ki községi előjáróvá; nálunk ebben a tekintetben a választásoknál kevés figyelem

fordítatik. Így aztán nálunk a községi költségvetés rovatában a tanügyi és népkönyvtári kiadás rovata hiányzik, vagy legfőlebb szándéklag neveltségig sovány az, ha létezik.

Különösen fog hangzani a mit mondok, de az élet igazoltnak tünteti föl, hogy vagy az állam egészítse ki a közoktatást szabályzó munkálatait, úgy hogy a nép művelődése fennakadás nélkül folytonosan haladhasson, vagy ha már ilyen intézkedései léteznek, nyitassák tanfolyam azok számára, kik a községi közigazgatást kezelik, hogy ezek aztán ne csak egyoldalulag működjenek (mint adókezelők csak), de a szellemi haladásért is felelőség mellett tudniuk tenni.

Jó szellemű népet könnyebb s örvedesebb vezetni, mint elkorcsosultat. Bátran száll csatára egyes hadfiakkal a vezér, de kedvetlenül, a vereségbiztos előérzetével ügyetlen katonák mellett. Míg a közigazgatás a nép művelődéséért tetteleg behatódobban nem működik, (kezetfogva az egyházakkal), addig a bűnügyek halmaz a tájai nem apadnak; ellenben ha a közigazgatás maga is átkel a népkönyvtár, a népnevelési egyletek tagjává lesz, a községek művelődése körüli teendők szabályait megalkotja s életbelépteti, a tanítósággal a tanügy végett kezdet fog, községi hivatalnoknak pedig kiváló érdemes egyéneket nevezet ki: akkor meglelt téve az, amit mulasztgatni elengedhetlen vétek, a nép művelődésének, haladásának útja járhatóvá tétetik.

Azzal végzem hát szavaimat, hogy Széchényinek általam fűnt említett jelmondatát ne csak elméletileg hangoztassuk, de gyakorlatban is iparkodjunk keresztülvinni, hogy ezen honfi kötelességek teljesítéseért az utódok mi rólunk is édes emlékekkel szólhassanak.

J. I.

Közigazgatási bizottsági ülés

augusztus 14-én.

(Jelenlevők: gróf Gyürky Ábrahám főispán, Madách Károly alispán, Harmos Gábor főjegyző, Jeszenszky József Árvasszéki elnökhelyettes, Steller Antal tiszti főjegyző, Tornay György kir. adófelügyelő, Melicher Ferenc kir. ügyész, Egilmayer Ferenc kir. főmérnök, Fertsek Ferenc kir. postafőnök, Komjáthy Anzelm kir. tanfelügyelő, Beniczky Gyula, Hanzsly László, Reményfy József, Sreter Alfréd, gróf Forgách Antal, gróf Czabrian László, Alk György, Huszár László és Pulszky Ágost, közigazgatási bizottsági tagok.)

Gróf Gyürky Ábrahám főispán ur öméltsége elfoglalván az elnöki széket, a megjelent tagok szíves üdvözlése után az ülést megnyitja.

Olvastatott az alispáni jelentés (lejebb közöljük), mely tudomásul vétetett azzal, hogy a belügyminiszter azon rendelete ellen, mely szerint a magtakarítások címére alkalmazott díjnak azonnal való elbocsáttatása rendeltetett el, felirat intéztessék, melyben világosan kifejezést nyerjen az, hogy a közig. bizottság az ügykezelésért az esetre, ha az országgyűlés által a megengedettnek meg, ezen kiadás ledézése egyéb fedezet hiányából a díjnak meg nem tartható, de a közig. bizottság látván azt, hogy az Árvasszék rövid idő múlva ismét ugyanazon állapotba fog jönni, melyből éppen most szabadult ki, az ügykezelés tekintetében telettséget nem vállalhat. Ezen felirat szerkesztésével a főjegyző bízott meg. Addig is, míg válasz érkezik, a díjnak további alkalmazására lett az alispán utasítva.

Az ülésen kívüli elintézésről szóló kimutatás tudomásul vétetett.

17 nőtölési kérvény pártolólág felterjesztett, 3 elutasított és 4 hadseregéből való elbocsátási kérelemnek hely adatván, pártolólág felterjesztettek.

A vallás és közokt. miniszter lefűtára, melyreint egy konkrét esetben kimondotta, hogy ha párbit követeltetik más vallásuktól, illetve, midőn a föld után követeltetik az, ez esetben a rendes bíróság illetékes eljárni.

Reményfy József biz. tag indítványára, hogy e részben követendő eljárás tekintetében a szolgabírók a asitást nyerve, — ezen indítványnak írásban leendő előterjesztésére utasított.

A 300—400 holdra menő elhagyott penzri szőlők tekintetében véleményes jelentéstételre bizottság küldetett ki.

Beniczky Gyula kérdést intéz, vajjon a tanítói nyugdíjalap javára fizetendő járandóság a község által fizetendő-e akkor is, midőn az iskola felekezeti?

Tornay György e kérdésre bővebb felvilágosítást ígér adni. Elfogadtatott azzal, hogy az alispánnal együttesen tegyen előterjesztést.

Kérdés merült fel az iránt, hogy az erdőzeti ügyek ki által intézendők el és adandók elő.

Az erdőzeti bizottság felhivatott, hogy e részben saját hatáskörében intézkedjék, az alispán pedig felhivatott, hogy a szomszéd megyékben divatos eljárás iránt kérdést intézzen.

Árvasszéki elnöknek a penzári alapról szóló kimutatás tudomásul vétetett, az Árvartartók tekintetében pedig a kezelésnek előterjesztésére utasított.

Belügyminiszteri rendelet Pongrácz Ádám ügyében: véleményes jelentéstétel végett az iratok a tiszti ügyességnek kiadattak.

Kanizs Gábor kiskoru örökösai ügyében érkezett rendelet az Árvasszékkal közölteni határozattal.

Kir. tanfelügyelő a csitári iskola számadásait bemutatja. A belügyminiszteriumhoz jelentés teendő.

Kacsokovics Iván szolgabíró jelentése Lacsó József néptanító ügyében jelentést tevőnek utasítással visszaadott.

Tanfűgyelő előterjeszté azok neveit, kiket iskolalátogatóknak kíván kineveztetni. A körjegyzők kihagyásával és más egyének által való pótlásával jóvá hagyatott.

Tiszti főjegyző előterjeszté báró Battler Ervin fel szólalásait a községi pótdadó kivétel ellen. Főszolgabíró vizsgálat ejtése végett kiküldetett azzal, hogy jelentését a jövő havi bizottsági ülésre beterjesztse.

Ehrlich Simon és Straub Károly ügyében kelt miniszteri rendelet Balás Ferenc főszolgabírónak le küldetett.

A szűgyi temető bezáratása, illetve az abba való temetkezés eltűtása tárgyában hozott községi községügyi bizottsági határozat megsemmisítetett.

B.-Gyarmat község képv. testületének Csikó Mihályné ügyében hozott határozata kerülve tárgyalás alá, az összes iratok felszerelés végett visszaküldetett.

Hollókő község képv. testületének felebbeszté határozata felszerelés végett visszaküldetett.

Beller Imre adminisztrátor ügyében a belügyminiszteriumhoz felirat menesztetni határozattal.

Hollókő község képv. testületének Veres János főszolgabíró határozata ellen beadott felebbesztés illetékes elintézés végett az alispánhoz áttétetett.

Köcsér körszűgyő felebbesztése az alispánnak a körjegyzői legeltetés tárgyában hozott határozata ellen elvetetett, az alispáni határozat jóváhagyatott.

Germanu Lajos és Kohn Gusztáv felebbesztése Peres község képviselőtestületének a legeltetés tárgyában: a határozat feloldatott.

Chikán Béla szolgabírói iratok ügyében kiküldött bizottság jelentése illetékes intézkedés végett az alispánhoz áttétetett.

Knoeko Adolf hullájának eltemetési költségai tárgyában Balogh D. szolgabíró jelentése visszaküldetett.

Adófelügyelő mult havi lefizetésekről szóló jelentése, valamint a fizetési balasztások tekintetében tett előterjesztése tudomásul vétetett.

Valda Ferenc és Kasza Ferencz hadimentességi adóleírás iránti kérelmének hely adatott, ellenben Aitler Nándor, Milovan Uros, báró Roszner Józsefné, Világby Nándorné, Tihanyi Gynla, Pettykó Imréné, Ruznyák Pál és Niederland Vilmos kérvényei, illetve felebbezési elutasítottak.

Horráth László és Stancsics Károly kérvényei a pénzügyminiszterhez felterjesztettek.

Csontfalú község kérvényét és Manóssy Alajosét az adófelügyelő saját hatáskörében elintéztén, tudomásul vétetett.

Stur K. ügyében tett jelentés tudomásul vétetett.

A közadók behajtása tárgyában kibocsátott pénz ügyminiszteri rendelet felolvasatván, az összes szolgabírák és községi előjárók az adó szigorú behajtására utasítottak és a felelősség kimondatott.

Kir. ügyész havi jelentése tudomásul vétetett.

Kir. főmérnök havi jelentése, a közlekedési miniszter leirata és a szűgyi utca szabályozása tárgyában kiküldött bizottság jelentése tudomásul vétetett.

Özv. Kovácsné kérvénye az épít. hivatalnak kiadatott.

Deutseh Bernát kérvénye véleményezés végett Oláh József főszolgabírónak adatott ki.

A főorvos havi jelentése tudomásul vétetett.

Alispáni jelentés

Tekintetes közigazgatási bizottság!

A közigazgatási bizottság június és július havában tartott ülésén 552. és 697. számok alatt — a megyei árvaszék ügykezelésének megvizsgálása tárgyában — hozott határozataival kiküldött bizottság, megbízatásában a mult hó 25 én eljárván, s úgy ezen működéséről, valamint az ebből folyólag tett intézkedéseinek eredményéről szóló, s a folyó hó 12-én felvett jegyzőkönyveket ez alkalommal beterjesztvén, az árvaszék ügykezelésére vonatkozólag nem marad jelenteni valóm; de nem mellőzhetem megemlítését annak, hogy az árvaszéki elnöknek, a felszaporodott irodai hátrálékok tárgyában a mult február havi jelentése folytán, a köz igazgatási bizottság f. évi 228. számú határozatával, a megtakarítások terhére ideiglenesen alkalmaztatni rendelt díjok működését a nmlg. belügyminiszterium mult hó 24-én kelt 41207. számú leiratában azzal szüntette be, hogy azon helytelen eljárásról, mely szerint ezen év folyamán az árvaszéknél a házi pénztár megtakarításának terhére előleges jóváhagyás kioszkálása nélkül ideiglenes díjok lón alkalmazva, sőt az jelenleg is működik, ezenel kivételkép eltekint ugyan, de meghagyja, hogy az említett rendkívüli díjok alkalmazása azonnal szüntetésre be, egyszersmint figyelmeztet, hogy jövőben a megyei házi pénztárnak illető önhatalmú megterhelhetőségétől annál is inkább tartózkodjék, mert ezentul hasonló kiadások elengedhetlenül az utalványozó terhére fognak rovatni.

Ezen leirat folytán kénytelenítve éreztem magam ezen ideiglenes díjok alkalmazását a f. hó 14-én megszüntetni. Minthogy azonban az árvaszék ügymenetének megvizsgálása alkalmával a mult hó 25 én talált 718 darabból álló irodai hátrálék, valamint az azon idő óta elintéztett ügydarabok feldolgozását, a legnagyobb erőfeszítés, a hivatalos munkaidőnek egy órával való fel emelése, az alispáni hivaltól ideiglenes segítségtől adott egy írrok, úgy a tisztai ügyészi mint számvevői írrokoknak a délutáni órákban ideiglenesen történt alkalmazása, valamint egy díjtalan önkéntes foglalkozása mellett is csak ezen díjok közreműködésével véltem utól érhetni, annak tevékenységét továbbra is igénybe venni elkerülhetlennnek láttam, reménylve, hogy a tekintetes közigazgatási bizottság ezen intézkedésemtől helyeslését annál kevésbé fogja megvonni, mintán csak ezen díjok alkalmazása által vált elérhetővé azon eredmény, hogy a folyó hó 12 én már azon ügydarabok kerültek feldolgozás alá, melyek az előző napi ülésben, folyó hó 11-én nyertek elintéztet.

Egy alkalommal felkérem a tekintetes közigazgatási bizottságot, miszerint ezen általam alkalmazott díjok kiérdemelt díjazása, valamint annak további alkalmazása, vagy végleges elbocsátása iránt intézkedni kegyeskedjék.

Az „Ipoly“ szabályozása tárgyában a megyei gazdasági egyesület által a közmunka és közlekedési miniszteriumhoz intézett kérelem folytán Kvassay Jónó és Roszman Sándor kiküldött cultur mérnökök, az ugyan a tárgyban a megye közgyűlésének 48. számú határozatával felkért megyebizottsági tagok, s az építészeti hivatal főnöke közreműködése mellett a mult hó 17-én az Ipoly folyó mentét, a m. kir. állam vasút érdekében végrehajtott részleges szabályozás alsó végétől Hontmegye határáig bejárták; mely szemle célja

célja leginkább előleges tájékoztató, és az Ipoly mentén lakó érdekelt birtokosokkal való érintkezés, és nézetekinek kitűzése lévén, a culturmérnökök által az ennek folytán készitendő emlékirat beérkezése után, a fennebb idézett közgyűlési határozat értelmében az érdekeltség felkeltése, s a vizszabályozási társulat megalkulhatása tekintetéből az érdekelt birtokosokat egybe hívni kötelességemnek ismerendem.

Az építészeti hivatal főmérnökének e tárgyban beadott jelentése szerint a célba veendő szabályozás nem teljes ármentesítés és nagy töltések emeléséből, hanem csupán a kanyarulatok átvágása, a csekély meder mélyítése, s csak helyenként kivételesen a meder áthelyezése, gyszóval meder rendezésből állana, mely a lehető legkisebb kiadásokkal a rendes nagyságú árvizeket befogadni és gyorsan levezetni képes lenne, mely szabályozási mód az itteni gazdasági viszonyoknak és kívánalmaknak teljesen megfelelő, s a cultur mérnökök eddig hozzávetőleges számítása szerint egy catastralis hold árter után 10—15 frtra fogna rúgni.

A phylloxera vérs a folyó hó első napjaiban Pénz községi szőlőleiben is megállapítatván, az a földmivelési miniszteriumnak azonnali bejelentetett, s a kellő óvintézkedéseknek szigorú felelősség melletti betartására a kellő intézkedések megtétettek.

A főszorozás alkalmával a hadsereg részéről alkalmatlannak talált, s részben a „honvéd, részben a polgári elnök által felülvizsgálatra rendelt egyének felülvizsgálatára kiküldött bizottság a mult hó 14-én Losonczon működén, a losonczy sorozó járásból a bizottság elé rendelt 20 hadköteles közül megjelent 17 egyén, kik közül alkalmasnak találtatott 10; a füleki sorozó járásból berendelt 24 hadköteles közül megjelent 21 egyénből alkalmasnak találtatott 17; Losoncz rendtan város mint önálló sorozó kerületből berendeltetett, és megjelent 1 hadköteles alkalmasnak találtatott, kik is illető sorszámaik szerint, részben a közös, részben a honvédséghez soroztattak be.

B-Gyarmaton a mult hó 12 én megtartott felülvizsgálat eredményét a b. gyarmati, nógrádi, sziráki és csécsényi sorozó járásokra nézve mult havi tiszti jelentésben volt szerencsém már jelezhetni.

A közmunka váltáság lerovására, úgy a jelen évi előírás, mint a mult évekről hátrálékban maradt tartozások törlesztésére a folyó évben 34138 frt 81 kr. folyt be; mely összegből a mult évi hátrálékok címén 11582 frt 58 kr; s a folyó évi előírással 22556 frt 23 kr. vételeztetett be.

Ugy a mult évekről hátrálékban maradt tartozások, mint a folyó évi közmunkaváltáság behajtása, s a jelenleg beállott kedvező időszak kellő felhasználása iránt szolgabírák a legszürkebb s legerélyesebb eljárásra utasíva lévén, a kellő eredmény reménylhetőleg nem fog elmaradni.

A közigazgatás terén egyéb megemlítésre méltó tény nem fordult elő.

A személy és vagyonbiztonság a lefolyt mult hóban is teljesen kielégítőnek mondható.

A közigazgatási bizottság határozatairól vezetett nyilvántartási jegyzék szerint kiküldött bizottságoktól 3, szolgabíráktól 2 tárgyra nézve nem érkeztek még be a kívánt jelentések, melyeknek mielőbbi beterjesztését megvárni kötelességemnek ismerendem.

Kelt B-Gyarmat, 1892. augusztus 14-én.

Madách Károly,
alispán.

„Panszlavismus és a Szlavia.“

A „Nógrádi Lapok“ udvarias szerkesztője, kétségkívül nem tartalma, vagy hogy jobban fejezzem ki magamat, nem értéke, hanem szerzője miatt iktatta vezércikké lapja 32. számának vezércikkét, mert hát „megyénk egyik tekintélyes tagjának tollából eredt az; illő pedig, hogy az ilyenek is belekövetljenek az édeskeserű írásmórterségbe, mely tekintélyeknek esetleg még valódi indokát is felszárva hozhatja.

Nem tudom szűz-cikk-e ez illető szerzőnek, vagy pedig czélzatosan van azzal a „nonchalanceszal“ irva, melynek feladata olárolni a plobe vállaira könyöklő óriást: erős gyanúm van azonban, hogy ez, s ehhez hasonló cikkei, már különben is meglevő tekintélyéhez csak felette kévéssel, hogy ne mondjam, semmivel sem fognak hozzájárulni.

Ember legyen a talpán, a ki abban a vezércikkben valami eszmefonalat tud felfedezni, s ha csak egypár mondatot is egymással összefüggőnek bir bebizonyítani! sőt én, láttassam bár vakmerőnek, azt merem mondani, hogy tíz panszláv papnak agaskodása nem képes annyit artani ezredéves magyar államiságunknak, mint amily szegény emberrel kelt bonnút ezen tapasztalat, hogy magyar ember a magyar ügyet és érdeket oly nyelven védelmezi, minővel a fentidézett vezércikkben találkoztunk.

Bátran lehetne az egész cikket időző jegyek köré tennem, hogy megmutassam azoknak, kik első tekin-

tetre nem lettek rá figyelmesek, sőt talán el sem olvasták, mily amabilis confusioval tud „megyénk egyik tekintélyes tagja“ irni Szerbternyitől kezdve, Holleson, Szilávián, Trangoon át le egészen a gácsi fazekasok innét meg ismét egy ugrással fel a csanakokig. De hát gyönyörködjenek csak egy-két meglepőbb fordulatban.

A zólyomi esperesség végtét 6 tul szigorúan találja, a kedves! s hogy argumentál ellene? „Ugyan lehet e könnyen valakire ilyesmit bíróság bebizonyítani? nézzük csak a ruthen part, és azt hiszem, igazam van, és annál inkább, mert 12. ev. lelkész, tanítók dícső Nógrád két fia a szigorú végzés dacára, ellene mavezott, ezt követte 4 felügyelő, 6 tanító és így ezen arak maguk elismerték, hogy hazánk határozotti ellenségei; be szigorúan ítél: Nógrád valaha a székül, hogy a feleket kölcsönösen kiballigatta volna; be könnyen hazgoztatta „a hazaáruló“ szótát és ime: most közömbösen nézi, mint dálnak hazánk felvidékének koblen lelkészek, tanítók.“ Zólyomban-e, vagy a ruthen perben szavazott 12 lelkész a szigorú végzés ellen? ezt mondja meg nekem a ki tud a sorok közt olvasni.

Asztán a „Szlavia“ bízt. társaságról ír épületes dolgokat: „Hanem az agenseknek felbéralt tagoknál nem lehet eléggé csodálkozni, mert agensei olyanok, a kiket semminemű társaság eddig igénybe nem vett, nem vehetett, de az ily nagyszámú falusi tudákosnak, mint igen jól tudjuk, igen nagy a befolyása.“ Asztán ismét Dudásról szólva: „A sokféle kimutatás, sok pénz és nyomtatvány csehnyelven Prágából, törnyelven Turczból szarmaztatik.“ — „Lehetetlen tehát, hogy az illető közveket az ily gyanús és magyar ellenes, nyílt ellakkal fellépett hydrára fel ne hívjam, hogy ezen organisatorok hazaellenes és igen jó gondolkodású tot elemünk megrontására, elcsábítására czélzó és naponta üregbedő működését szigorú figyelemre méltassák!“ Gyanús és magyar ellenes, nyíltakkal fellépett hydrá; haza ellenes és igen jó gondolkodású tot elemünk! így és nem különben íratott meg, ipsissima verba „megyénk egyik tekintélyes tagjának, melyekkel vissza akarja hódítani a Matos, Trango és Dudás gácsi fazekasok által elfoglalt nemzeti territoriumot.

Tisztelt tekintély! a mi megyei hatóságunk magyar, az olyan nyelvet az meg nem érti. Ha igazán magyarul szólnak is hozzájuk, azt sem mindenkor értik meg, hát még az ilyen nyaka-labaficizált nyelvet?! Hanem egyre jó az ilyen is; ha valaki ugyanis, békésorságban szenved, olvasson sok oly vezércikket, kedvre fog derülni.

Az én csekélységemmel is kegyeskedik foglalkozni a Panszlavismus és a Szlavia, de megvallom, nem tudok eligazodni, valljon hála adressel vagy apprehensioval menjünk e neki az ismeretlen megyei nagyságok. Nem tudom ugyanis megfejteni, először, hogy voltaképen micsoda nexusnál fogva kellett az én politikai meggyőződésemmek a panszlavismus és a Szlavia cikkében helyet foglalni? másodsor pedig, hogy miféle palást vagy csuklya alatt akadnak még panszlávok azokon kívül, kikről nyíltan szól a krónika? Ha ez olyan csendes czélzásféla, vagy vonatkozás akarna lenni arra, hogy az ugynevezett „nemzetiségi párt“ közelebb áll a szélsőbalhoz, ha kedve telik így nevezni a függetlenség pártot mint a jobboldalhoz, úgy nem szólok a dologhoz épen azért, mert nagyon hozzá lehet szólni; de ha ezen „szélsőbali érzelmű“ epitheton talán érdemül volna nekem felrovanó, akkor szabad legyen nekem az ellen szerényen tiltakoznom s kijelentem, hogy az nem érdemem, de örömem. Külömben pedig hitem és meggyőződése, miszerint a magyar haza függetlenségért küzdő párt és a panszláv propaganda lényegei ellen mondás; messzebb állanak azok egymástól mint a föld sarkai, sőt egészen ellentétes irányuk.

Még egyet kell megjegyeztem. A vezércikk irásához kenyér, s első elengedhetlen feltétele, hogy jól tudunk azt a dolgot, amiről írni akarunk. Azt a kérdést: „honnan van az, hogy lelkészeink, tanítók arról gyanusítottak, hogy a panszlavismus apostolai.“ Nem „a szélsőbali érzelmű Holles Dániel dobocsi lelkész“ teszi, hanem föltette körlevelében „a nagybanfú superintendens“; azon észrevétel pedig, hogy a nógrádi esperesség a trójaiak példáján okult, nem a superintendens körlevelével szemben tétetik, hanem azon tot atyánkfaira vonatkozott, kik az esperességi gyűlésen hangosan manifestáltak magyar hazaifiságuk mellett, egy kis lólab azonban mégis kikandikált a köpönyegük alól.

Holles Dániel.

A sziráki nyári mulatság oly sikerült volt, hogy ehez hasonló aligha volt Szirák regényes ordejében. Nagy körönség gyűlt ott egybe, s Szirák messze vidéke, Pest és Hovesmegye képviselve volt. Csak futólag írhatjuk le e kirándulásnak ezimeshető mulatságát, melynek rendezése és fényes sikerülése csakis gróf Degenfeld Lajos urnak köszönhető, s melyen a jótékony czél iránti tekintetből a b. gyarmati dalegyle augusztus 15-án d. e. 10 órakor érkezett Szirák város

sába, hol köldöttéleg fogadtatott. Ezután a dalárok elszállásoltattak a jobbára gróf Degenfeld Lajos ur vendégei voltak. Az erdei kirándulás délután 4 órakor vette kezdetét; ekkor tömördek fogat érkezett ide mindenfelől; majd 5 óra felé, midőn gróf Degenfeld Lajosné és diszes vendégei az erdőbe megérkeztek, a b. gyarmati dalogylet kezdte meg az előadást, a 9 válogatott műdarabbal lépett fel, melyek a közönség részéről tetemes, sőt tapsviharral fogadtattak, a gróf Degenfeld Lajosné egy pompás koszorút adott át Zoltenka János karmester úrnak. — Az előadást táncmulatság követte, mely reggeli 5 óráig tartott. A mulatságon részt vettek: gróf Degenfeld Lajosné (süttetés selyem ruhában világos aljjal), Dessewffy Ödönne (Kökényes), Dessewffy Ottóné (Vanyarcz), Dessewffy Tituszné (Pest), Gaál Jolán (Halas, Jászág), Világhy Nándorné (Erdő-Tarcsa), Kis Jánosné (Virágos), Méhes Józsefné (Csallomra), Martonfalvay Gyuláné, Martonfalvay Ilonka (Csécs), Plachy nővérek (Mohora), Feyl Mariska (Pest), Fojt Rozsa (Lőrincz), Molnár Erzsébet (Héhalom), Murányi Istvánné (Dengeleg), Fein Józsefné (E. Tarcsa), Maróthy Emilné (Vanyarcz), Adorján Ida (Ecség), Osztróka Lajosné (Vanyarcz), Horváth Danoné és Hudecz Zsigmondné (B. Gyarmat), Algóver Vilma (Podluzsány), Helt Ilona (Selyk, Nyitramegye), Berczoly Mariska és Gizella (Berczel), Goldporger Istvánné (Hényel), Novák Sándorné és Novák Berta (Zaély), Fogl Irma (Pest), Prónay Péterné és Prónay Margit (Berczel), Göcz Ferenczné és Göcz Irma (Erdőkört), Tolnay Ilona (Aszód), Csengey Matild és Panni (Berczel), Schöneigner nővérek (Berczel), Egry Irma (Szalmatorca), Kohn Arminé (Bélahalma), Balogh Malvin (Pest), Bodnár Istvánné (B. Gyarmat), Orbók Gyuláné (Verbóc, Nyitramegye), Hembach Józsefné és Hembach Ilona (Buják), Hátory Mariska (Berczel), Náray Jánosné (Losonc), Smidt Józsefné és Smidt Ilona (Lőrincz), Moravcsik Mihályné és Moravcsik Emilia (Aszód), Plachy Bertuska (Pest), Mauks Zouzó (Losonc), Malatinszky Margit (F. Pálfalva), Szandtner Gyuláné (Legénd), Oláh Ilona (Ecség), Lőrinczi nővérek (Hoves), Arnstein Vilma (Dengeleg), Moravcsik Gézané és Salacz Ferenczné (Szarvas, Békésmegye), Veres Irén (Isaszeg), Kemény Rózsika (Jobbágyi), Kneppa Paulin (Bodony), Gelb Jolán (Csécs), Hodosi Imréné (Kókeszi), Honéczy Gyuláné (Buják), Ludvig Gizella (Pest), Valentényi Sámuelné (Dengeleg), Méhes Sándorné, Méhes Mariska, Höpfer Erzsike, Vladár Miksa s leányai Vilma és Birike, Kompanek Jánosné, Kún Barnáné, Géczy Etelka, Révay Miklósné, Kós Béláné, Kós Erzsike, Coburg Sárka, Hasenfeld Benjáminé, Kiszner Berta és Jolán, Mérhai Jánosné, Bozó Pálné, Kuzmányi-Györgyné, Kutasi Miklósné, Dervény nővérek, Ehrenreich Lajosné, Sooky Andoré, Agárdi Gizella szíriaiak, és még számosan. Az első négyest 76, a másikat 96 pár táncolta, mi oly szokatlan nagy szám, mint a milyen már régen volt mulatságunkon. — A brutto jövedelem a 280 forintot meghaladja. Az egyes felülfizetők névsorát, valamint a tiszta jövedelmet, lapunk jövő számában fogjuk közölni.

Irodalom.

A „Képes Családi Lapok” ismét gazdag tartalommal jelent meg. E kedves a tartalomdús lapra előfizethet: Mehner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde-utca 8. sz. Egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr.

Megjelent az „Önügyvéd” 7-ik füzet. (Irta Knorr Alajos, kiadja Ifj. Nagel Otto Budapest.) E füzetben a szövetségre vonatkozó szabályok befejezése után, ismerteti a szerző a viz-szabályozási és bányatársulatok szervezetét és az egyesületekre vonatkozólag fennálló szabályokat, közli a pénzügyi részek, részvényszerzősületek, vállalatok és egyletek, az országban kívül működő vállalatok, intézeteknek Magyarországon lévő fiók intézetei és vállalatai bírály és illeték kötelezettségeire vonatkozó határozatokat, egyenként a társasági szerződések különböző neméről íromány példákat hoz. Az érdekes tartalmu füzet ára 30 kr.

— Az „Ország-Világ” XXIV. füzeté érkezett be hozzánk. Elmondhatjuk, a kik figyelemmel kísérték ezen első képeslapunkat minden év folyamán, hogy kevés oly tartalmu, gazdag és mindenkit kielégítő szám jelent meg hároméves pályafutása óta, mint a jelen. Ifj. Ábrányi Kornél „Az egyedüli mód” című regénye oly érdekeltetést ábrázol, hogy türelmetlenül várják a folytatását. Két dacos, egymást régen szerető szív harca kevés költőnél volt ily élénken, híven s meghatón festve, mint e regényben. Kónessey Gizella „Egy pipisko története” kedves kis elbeszélés; a gyöngéd női érzés és felfügés aligha nyilvánul ily élénken, mint e kis darabban. Gáspár Imre „A mit a kertől fák szagának” című hangulatterjesztő költeményét és Tomasso Grossi költeményét a „Fecske”-t minceni élveszettel fogja olvasni. Sió Irma egy kedves ifjú leány egyszerű rajza. „Egy mindennapi történet” is utat talál a fogékony keblekhez. „Kaufmann Angéliká” élet és jellemrajza, Ábrányi Katona Klementintől, s a Grünwald Rózáról (kinek rendkívül sikerült arcképe közli) írt rajzok szintén oly érdekesek, hogy azt hisszük, novellát olvasunk. Az öreg Vetter honvédtábornagy (arcképpel) és dr. Konek Sándor élete is bőven van ismertetve, méltatva. Jelen ismeretterjesztő cikkek: Kodolányi Antalról „Egészségien”, „Az osztrák-magyar érszelelti állomás Jan-Mayen szigetén” gróf Batthyány Tivadartól (igen sikerült fametszetben), „Népek pipái” (igen érdekes képekkel), „Az islandi nagy szökőfórás” (jelen fametszetben), „A párisi új városbáz” (képpel), „A sólyomi vár” (kitűnő fametszetben)

ben) és a „Japán zenészek” (képpel). Két jeles genre képet küld a szám „A falusi bíró”, Kacikányi Ödön sikerült rajzát, melyhez páratlanul hű és jeles szöveg van írva, s a „Vándorló cigányok”-at Thoren O. festménye után, szintén sikerült szöveggel. Ifj. Ábrányi Kornél „Két hét története” című tárcájában a híres Wagner Richard „Parsifal” című operájáról, Wagner otthonáról s az ősz zeneköltő szokásairól elevenen, érdekesen ír, hogy szinte magunk előtt látjuk a „Wohlfried” kies lakot s a benne boldog családot. Az apró rovatok ezuttal is változatossá, tartalmasabbá váltak. Ajánljuk a rajtvény kedvelők figyelmébe. E kitűnő lapot felesleges olvasóknak ajánlanunk. Előfizethet: Wilkess és Waidlnál, Korona-herceg utca 3. Előfizetési ár negyedévre 2 frt 50 kr., fél évre 5 frt, egész évre 10 frt.

Hírek.

Szt. István apostoli királyunk napján, mint örömmel és meglepéssel halljuk, főt. lovag Imády Károly esperes plébános ur a tartandó egyházi szent beszédben fogja hivatkozni a szent szöveget, hogy e dicső első királyunknak a fővárosban Budapesten emelendő szobra javára tehetsége szerint kiki adakozzon. Mint-hogy pedig szent István a kereszténység behozatala s az alkotmány biztos alapokra fektetése által vallás és nemzetiség különbség nélkül minden magyar honpolgár örök háláját érdemelte ki, bizony bizsuk, hogy városunkban a derék esperes ur hazafias példája a többi templomokban és hitfelekezettük előtt is követsére fog találni. — Ez alkalommal tudatjuk, hogy a nagy nap díszének emelésére a helyben működő színtársulat díszelőadást rendez. Görög-tűzfénnyel mellett első királyunkra vonatkozó néma képek lesznek bemutatva, és színpad kerület Tóth Kálmán jeles történeti népszínműve „Dobó Katicza”.

Gróf Gyürky Ábrahám úr ó méltósága, megyénk főispánja f. hó 13-án délután érkezett városunkba. 14-én délután Leszenyére rándult, honnan rövid ott időzés után visszatérve, 15-én távozott el városunkból és 18-án a „vasút” ügyében Bécsbe fog utazni.

A közigazgatási ülés f. hó 14-én ment végbe. Az ülést a szokásos főispáni ebéd követte, melyen számosan vettek részt; ez alkalommal főt. Imády Károly sikerült pohárköszöntőt mondott, megyénk érdemes főispánját illetve.

A 14-ére kitűzött számonkérő széklet megyénk főispánja jövő hó 15-ére halasztotta el; egyúttal köteletségére tette a szolgabíráknak a vicinális közmunkának lehető legnagyobb erővel való behajtását.

A kir. postahivatal főnökét tisztelettel felkérjük, hogy a levelek kihordatásánál legyen figyelemmel a helybeli tekintélyes ügyvédi testületre; mert roppant sérelmes az, hogy a délután 2 és 3 óra között Budapest és Bécs felől beérkező leveleket többnyire csak 5 óra után, sokszor még annál is később kapjuk meg; holott ily kis területű városban, mint Balassa Gyarmat, két levélhordó mellett 4 óráig, de legislegkésőbb 4 és fél óráig kézbesítve kellene lenni minden ügyvéd levelének, hogy még esetleg a levélbeli megkeresésekhez képest a bíróságoknál az napon 5 óra, vagyis a zárhatáridő előtt intézkedés tételhessék. De nem kevésbé hátrányos és megfoghatatlan az eljárás, a d. u. 5 órakor Losonc felől beérkező levelek kihordásával, tekintve, hogy azokat rendszeren csak másnap délelőtt 11 órakor, sőt sokszor még később kézbesítik; holott d. e. 9 óráig nemcsak lehetne, de kellene is azokat mindenbizonnyal kikérbesíteni; ilyképp aztán nem szenvednének hátrányt a felek, míg ellenben a mostani eljárás mellett, tessék erről bármely ügyvédtől felvilágosító meggyőződést szerezni, igen sokszor kípótolhatlan kárt vallanak; noha az elkerülhető volna és elkerülhető az állam hivatalos közegeitől joggal elvárható. — Ha tehát, mint tudjuk, tekintettel vannak a kereskedői osztályra, ép oly, sőt sokkal nagyobb tekintettel szükséges lenniük az ügyvédi testületre; mert míg a kereskedő az esetleg postázástól után vett levélbeli intézkedésre a távirat felhasználásával még felelhet; az ügyvéd a hivatalos óra után vett intézkedésre többé sikerrel sokszor sehogyssem intézkedhetik. Hiszük, hogy a nagy közönség érdekében tett fel-szólalásunk folytán a postafőnök örököse reformot, orvoslást fog életbe léptetni, s nem kényszeríti az ügyvédeket, mint a m. kir. illetékszábsí hivatal arra, hogy a kamara útján tegyenek panaszt felsőbb helyen. R. K.

A b. gyarmati tűzoltó egyesület zászló-szentelési ünnepélyének határnapja, szept. 10-ke, gyors léptekkel közeledik, alig egy pár hét választ el az együletre néző valóban fontos és emlékeztető ünnepélytől. — A rendezőség már minden előleges intézkedést megtett, legutóbb, a távolabbi érkező vendégek részére nemcsak az osztrák vaspálya társaságnál, de a magyar állami vaspálya igazgatóságnál is kieszközölte az utazási előnyöket. A meghívók is már szököndetnek minden irányban, s aki meghívóhoz nem jutott és ahhoz igényt tart, az ezen véletlenséget csak az expedíció hibájánál róhatja fel. Egyszerű tudósításra „meg-

hívó” azonnal küldetik a rendezőség részére. Érdekesnek tartjuk még megemlíteni, hogy Eszék-Károly egy alkalmi tudósítást szerzett, az ünnepély alkalmára, melyet Gr. Forgách Antal és kegyelme-ségének, mint zászlószórnak, ajánlott fel. — A parancsnokság megkeresése folytán felkérjük azon t. ürbőlgyeket, a kik a zászló-költésére gyűjtésen bí-zattak meg. Híetve aláírási íveket kaptak, hogy ezen íveket (a gyűjtés eredményével) legkésőbb aug. hó 25-éig küldjék be.

Az árvaszéken némely egyesület feladása folytán f. hó 17-én hivatalos vizsgálatot ejtettek meg. A feladatok alaptalanságnak bizonyultak be.

Betörés. 16-án éjjel ismeretlen tettes bejutott a helybeli róm. kath. templomba, hol a larkó a per-szelek tartalmai vizsgálták meg, szerencsére azonban alig talált többet néhány krajcárnál. A „gazdag pró-dá”-val az ablakon át távozott el.

18-án, a király ó felsége születése napján a helybeli róm. kath. templomban isteni tisztelet volt, melyen az alispán vezetés alatt a megyei és királyi tisztviselők, a katonai és polgári hatóságok is részt vettek. — A megyei tisztviselők ezen ünnepélyes alkalomból a vármegyeházában ültek díszbeöltözve.

Lapunk múlt számából tévedésből maradt ki az-nak megemlézése, hogy f. hó 10-én ment végbe Tisztay Károlynak s Kortész Emmának, a városunkban időző színtársulat tagjainak esküvője a helybeli róm. kath. templomban. Előadás után vacsora volt a „Ba-lassa” vendéglőben. A vacsorát táncz követte s a mu-latság jó kedvben folyt egész kivilágos kivirradtig.

Patak község pusztulását csak egy hírből hall-juk; mert noha immár két hete, midőn ott a tűz ál-lítólag 32 házat, sok melléképületet s tömördek gab-naneműt és takarmányt elhamvasztott, mindenkörig nem találkozók a mondott községben valamely irka-tudó ember, ki érdemesnek tartotta volna a csapástól lapunk útján a megyei nagy közönséget értesíteni. Hogy hasznos-e az ily közöny? annak megítélését az illetőkre bizzuk.

A tűzoltók javára rendezendő működési elő-adás próbái jövő hét folyamán fognak megkezdetni; úgy halljuk, hogy a szerepek nagy része már kiesztve a legjobb kezekbe jutottak.

Figyelemztetjük t. olvasóinkat Grünseid Miksa bécsi fogorvosnak lapunk mai számában lévő hirdeté-sére. — Az említett orvos úr csak nemrég volt váro-sunkban, midőn is számos műtetet végzett. Most ismét felkereste városunkat, hogy a fogfájásban szenvedő-kön segítsen.

A hazai ev. egyház egyetemes gyűlése és a po-zsonyi ev. egyház közötti múlt évben kötött szerződés alapján felállítottatni rendelt theologiai akadémia a szervező és kezelő nagy bizottságnak határozata foly-tán Pozsonyban f. é. szeptember elejével ünnepélyesen megnyitattik. Ezen nagy ténye az egyetemes egyház-nak, azon hozzáadással adatik az ez iránti érdeklődők-nek tudomására, hogy ezen 8 tantervvel ellátott és 4 évi tanfolyamra berendezett theologiai akadémiába való felvételre nézve a feltételek nagyt. Csacostka Sámuel igazgató úrtól megteudhatók.

A helybeli állami elemi népiskolában az 1883—3 tanévi beiratások augusztus 27-től szeptember 11-éig tartanak. — A rendező előadások szeptember 4-én ke-rdődnek. Felvételtnek a 6—12-ik éves korban levő fi-tanulók valláskülönbség nélkül. — Tandij egész tan-évre 3 frt, beirattási díj 30 kr. Oly vagyontalan szülők gyermekei, a kik szegénységüket hiteltel okmányokkal bebizonyítják, a tandij fizetése alul fel vannak mentve és esetleg tankönyvekkel láttatnak el. — A beirattá-sok a fent jelzett időben minden nap d. e. 8-tól 11-ig, d. u. 2-től 4-ig történnek az állami iskola helyiségé-ben (magtár utca). — Az igazgatóság.

Tisztay Miksának színtársulatának derék tagja-nak jutalomjátéka f. hó 22-én, kedden lett. Ez alkal-mból „A falu rossza” került színpadra. A közönség sok-kal jobban ismeri és kedveli Tisztay Miksát, semhogy ajánlgatásra volna szüksége! Szó a mi szó, elme gyűnk mindnyáján az ő jutalomjátékára és gyönyörködni fogunk szép dalaiban.

Vadkertben Galgóczy Béla úr borházában f. hó 6-án fényes mulatság volt, mely délbe vette kezdetét és csak másnap reggel 8 órakor ért véget. A szíves háziasszony és leánya Mariska kissasszony kifogyha-tatlanok voltak az előkészítésekben, s mindenkit szí-voesen láttak, a ki a kicsi sokrészű borházban megie-lent. Nem is kell megemlíteni, hogy az ott ünnepelt szép fiatal menyecskék és bájos leányok szép szeme-itől túsba jött a fiatalok, és kivilágos kivirradtig járt a tánczot.

A b. gyarmati casino pénztárnokánál augusztus hó 6-án tartott közgyűlésen Nagy Mihály úr választatott meg, megboldogult Pacsoly Imre helyébe.

A b. gyarmati csizmadia társulat képviselői köz-igazgatási uton megbírságotlaltak azért, mivel oly iparostanulókat szabadítottak fel, kik az ipartanodai ktatásban részt nem vettek.

Tíz. B. Gyarmaton a temető mellett 2 (ezigány) ház hamvadt össze. A tűzoltók a helyszínén alig néhány percz alatt ott termettek s a tüzet eloltották. A fiúk (Balla bácsival együtt) jól viselték magukat. Kiváló tevékenységet pedig az alkalommal Mészáros Lajos és Lavrinicz István fejtettek ki.

Melyik tud nagyobbát fülleneni? Bizonyos amerikai azzal kérkedett, hogy 999 galambot lőtt egy óra leforgása alatt. Miért nem ezet? Kérdé tőle az angol gentleman. Mert nem szoktam hazudni! felelt az amerikai. — Az angol még nagyobb füllenéssel akarván visszatromfolni a galamb históriát, elmondta, hogy ő olyan embert látott, a ki Liverpoolból Bostonba úszott, s mi nem kis dolog, mert e két város nagy távolságra van egymástól. Honnan tudja ezt? Kérdé az amerikai. Ott voltam annak a hajónak a fő-délzetén, a mely mellett az a bizonyos ember úszott! felelt az angol. Ah, uram, én engem igen lekötöztetett, mert az a híres úszó én voltam; eddig senkisémet hitte el a dolgot, de most már én a tanum rá, hogy csak ugyan én voltam! Így válaszolt az elmesé amerikai.

Rövid hírek. Kanda István alesperes, szentszéki ülnök és kálói plébános úr a váci káptalan kispópostjává és Vác felvárosi plébánosává neveztetett ki. — Hont megye esperességi közgyűlése a pánszav ügyben hozott nógrádi ismert határozatot egyhangulag elfogadta. — Berczeller Lipót b. gyarmati ismert derék kereskedő nevét „Berczel”-re magyarosította meg. — Br. Radvánszky Béla zólyomi főispán beiktatási ünnepélye f. hó 9-én nagy fényvel ment végbe Besztercebányán.

Színházi látócső. Aug. 12-én Müller Hugónak „Fokról fokra” nevű életképét láttunk. Meg kell vallanunk, hogy ez előadás mindaddig a legsikerültebbek egyike volt. Különösen négy szereplőt kell kiemelni: Tóth Antalt, ki törtélmetszett goromba s korbely német bérkocsis volt; Balassanét, ki mind játékaival, mind énekével megállta helyét, pedig beteg volt; Balassát és Gyöngyösy Etelt, ki a drámai jeleneteket nagy hatással játszotta. Sikertelt a néma képlet is. A közönség elégedetten távozott haza. — Aug. 13-án a „Peleskei nótárius” került színpadra. Az előadás nem egy kívánni valót hagyott hátra. Meglátszott, hogy ezen énekes bohózatot csak úgy szélségből rántották elő. Ligety Istvánban több a jó igyekezet, hogysem erősebb megrovást

érdemelne; de annyi áll, hogy a nótárius szerepe nem éppen neki való; az ő Zajtája nem eléggé kidomborított, nem eléggé karakterisztikus s inkább csak ötletetéről és frizurájáról ismertünk benne a nótáriusra. Itt azt is megjegyezzük, hogy a magyar szók kimondása nem oly mellékes, mint a hogy némelyek gondolják; nem helyesolható például, az, hogy a nótárius minduntalan „bíró”-t mondott „bíró” helyett: mert az nem egytátr! Szabónak Baczúr Gáspárjában kevés volt az élet; nem ilyennek képzeljük mi a híres pesti korbelyt! A hortobágyi jelenet, mikor a nótárius a bikák kergetik meg, nem eléggé sikerült; a vassas németek jelenetében volt elég túlzás. Megbízjuk, hogy azok a vassas németek nem voltak nagy vitézek, de ilyen cserepár népet még Montenegróban sem találhatnánk! Mindazonáltal nem lehet tagadni, hogy a jó igyekezet ezuttal is meg volt színészeinkben, hogy az előadás nem igen sikerült, az a körülményeknek tulajdonítható. — Aug. 15-én Lukácsy Sándornak „A vereshajó” nevű népszimfűvét néztük meg. Az előadás ezuttal sem igen elégtelt ki, mert a színészek készületeitől léptek a színpadra. Kövesy leginkább felelt meg várakozásunknak; az ő Veréb Jankója egészben vére maradhatós. Balassanétól jobb vereshajút, Kopócsynétől jobb özvegy Sajgónét vártunk volna; Tóth Antalnak Andrása is elmosódott. Ligeti Vilma (Zsófi) még nagyon fiatal ahhoz, hogy effajta szerepet bizzanak rá. Kiss (az öreg Keszeg) a túlzásba kereste gyönyörűségét; kár hogy azon meggyőződést érleli meg bennünk, hogy mindinkább eltér a helyes iránytól és félszűkegbe téved. Tisztay Miksában (Férke), Szabóban (Bálint) és Bocskay Józsefben jó igyekezetet láttunk süladatuk megoldásában. Kivált Bocskay érdemel említést, ki a nők közt ezuttal legügyesebben játszott, ambár ő sem kifogástalanul. Annál inkább sikerült augusztus 17-én a Gyöngyösy Etel jutalomjátékául hirdetett „Gauthier Margit.” Ezen előadásról egy kedves barátunk a következőket írja: „Szenteljünk egy kedves futó pillantást Gyöngyösy Etel jutalomjátékának, Gauthier Margitnak, mert hiszen rég élveztünk oly kellemes estét, mint a

csütörtöki volt; a színpad, jóllehet hideg volt az idő, szép számú közönséget fogadott be, mert Gyöngyösy Etel, ki eddig is jelet adá művészi tehetségének, a csizmazerepet játszva, még pedig oly kiűzően, oly érzett művészi tehetséggel, hogy a közönséget egyes jelenetekben többször kiűző taposviharra ragadta. Midőn a színpadra lépett izléssal toltettejében, díszes virágkoszorúkkal és csokrokkal ötvözté a művészi közönség a derék drámai színésznét, ki a darab egész lefolyása alatt alakítása, a szenvedés kimagasló természetének kifejezése által a közönséget meghódította. Kell, hogy különösen azon utolsó felvonásbeli jelenetet emeljük ki, midőn Margit, a testben és lélekben megtört nő, végoráiban vizionálta Armand-t — az öröm sikoltás még a laikusokat is a művésznét iránt való bódolatra ragadta. Gyöngyösy Etel minden szerepében, de különösen Gauthier Margitban kedves emléket hágy az öt tisztelő köröknek. Kiváló elismerést érdemel még Ligety Géza és a mindig jó Tóth Antal (Duval). — El nem mulasztathatjuk, hogy a közönséget tjből föl ne kérjük a színészet ügyének buzgóbb pártolására!

Bayard.

Táviratok.

Debreczen, aug. 16. A b. gyarmati dalegyület befejezén Szirákon előadását, augusztus 14-én reggeli 7 órakor Hatvanba, s onnan Miskolcra indult. Miskolcra a városi dalegyület által szívesüggel és tennepélyességgel fogadtatott s elnállásoltatott. Másnap kirándulás a dídagyóri vashámorokba. Miskolcra aug. 16-án indult az egylet Debreczenbe. Itt a város hatósága által ünnepélyesen lón fogadva. Az ismerkedési estélyen közel 1000 dalártag jelent meg augusztus 16-án. A lozonczák 27-en vannak. Itt van Kovács Sándor és Kovács Emil is.

Augusztus 16. Debreczenben házigszák által a dalártagok a legnagyobb szívesüggel fogadtattak. A város fel van lobogozva, s több díszkapu emeltetett a dalárok tisztelőre.

Feltétele szerkesztő:

Horváth Danó.

Hirdetmény.

Fülek város határában, közel az indóházhoz, egy 250 hold kiterjedésű földbirtok, tágas úri lakház, szálló és hegyi pinczével együtt előnyös feltételek mellett eladandó.

Bővebb értesítés nyerhető a Salgótarjáni gyógyszerárban.

Fogfajásban szenvedők figyelmébe!

Alulírtnak van szerencséje a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy Balassa-Gyarmaton a „Balassa” szálloda 7. számú szobájában folyó augusztus hó végeig fogfajásban szenvedőket elfogad és gyógykezel. Elfogadási órá naponta reggeli 9 órától esti 6 óráig.

Műfogakat és egész fogsort amerikai modorban jótállás mellett készít.

Lyukas fogak betömését (plumbirozást) terményarany, ezüst vagy ezement tömésel eszabózz, fogak tisztítását jutányos ár mellett, valamint odvas fogak kihúzását egy percz alatt teljesíti.

Teljes tiszteltet!

GRÜNSEID MIKSA,

bécsi fogorvos.

4087.—1882. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Az ipolyági kir. törvényszék területén Szőcsényke község határában fekvő és ezen községi 31. sz. tjkvben I. 1—3, I. 1—5 és I. 1—2. soroz. a. a végrehajtást szenvedő Pádi Mária, Hornyák Erzsébet, Gazdik Pál és Gazdik Katalin határozatlan arányban tulajdonul felvett ingatlanok az állami kincstár képviselőjében fellépett megyei tisztügyész mint végrehajtató részéről 34 frt 29 kr. tőke és járulékaiknak kielégítése végett végrehajtás alá vonatván, 1882. évi október hó 30. napján délelőtti 10 órakor Ipoly-Szőcsényke község bírja házában tartandó nyilvános árverésen becsáron alul is el fognak adatni.

Kikiáltási árak az I. 1—3 soroz. a. birtoktestnél 191 frt 50 kr., — a 248 hrsz. a. irtványánál 38. frt., — a 290. hrsz. a. 5 frt., — a 376 hrsz. a. 7 frt., — a 400 hrsz. a. 7 frt., — a 874 hrsz. a. 45 frt., — a 784 hrsz. a. 46 frt 50 kr., — és a 808 hrsz. a. 16 frt megállapított becsárak szolgálnak.

Bánatpénzül az egyes kikiáltási áraknak tiszasztólja leteendő.

A vételár felérésze 30 nap alatt és másik fele 60 nap alatt az árverés jogerőre emelkedésétől számitva fizetendő.

Az egyidejűleg megalapított árverési feltételek hivatalos órák alatt a tkvi hatóságánál és Ipoly-Szőcsényke község előjáróságánál megtekinthetők.

Királyi törvényszék telekkönyvi hatósága Ipolyágon, 1882. évi június hó 28-án.

Szokoly, telekkönyvvezető.

Alulírott. Robey féle 8 ló erejű „gőzcseplő géppel, mely elevátorral van ellátva, csépléseket elfogad, s tudatja, hogy a gép még nincs senkinek odaigérve; jó, tiszta és gyors munkáért kereszkedik, eddigi működéseit nagyobb gazdaságok bizonyítványával igazolni képes. — Kisebb gazdaságok terméseit is, többet egytve tömörítve, cséplés végett elfogad. Nagyobb vállalkozás mellett az eddigi árakból kétszázötletti engedtetik. B-Gyarmat, 1882. június 30-án.

Welsz Jónás,

mint Wilhelm Ferencz meghatalmítottja.

B R O G L E J Ó Z S E F

gép és rostalemez-gyára Budapest.

GYÁR: vácozi-ut, osztrák államvaspálya közelében. RAKTÁR: vácozi-körut, 68. sz. a.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett, javított gyártmányát, mint:

TRIURÓKET változó rostával,

tisztító-gépeket szelelővel, különlegességek malmok számára;

hármaz ekéket, szabadalom-szám 28,466.

Cséplőgép-rosták, lyukasztott és hasított lemezek,

vas, aczél és czinkből, valamint mindennemű mezőgazdasági gépek és tárgyak.

Arjegyzőkek kívánatra ingyen és bérmentve.

(30 - 9)

